

ที่ สปสช. ๓.๖๕/ ๗๔ /๒๕๕๖

๑ มีนาคม ๒๕๕๙

- เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะความผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ
- เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑-๑๒
- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ สปสช.๑๙/๐๒๗๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔
(๒) หนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ สปสช.๑๙/๐๔๒๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔
(๓) หนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ สปสช.๐๓.๑๘.๑๕/๐๐๑๒๐ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเด็กไทยสายตาดูดีเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) (๒) และ (๓) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติ และตอบข้อหารือเกี่ยวกับการสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนแว่นตาเพื่อแก้ไขความบกพร่องทางสายตาให้ถือปฏิบัติไปแล้ว นั้น

ในการนี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีแนวทางปฏิบัติเดียวกันในการสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมการส่งเสริม สุขภาพตาและการป้องกันภาวะความผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในการดำเนินงานตาม “โครงการเด็กไทยสายตาดูดีเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และภาคีที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับข้อบังคับและมาตรฐานการให้บริการตามหลักวิชาการ ฉะนั้น เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงออกแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะความผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. การส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มเด็ก

ให้สนับสนุนค่าใช้จ่ายโดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็น เพื่อลดปัญหาตาบอดจากภาวะสายตาสั้นผิดปกติในเด็ก โดยการกำจัดหรือจำกัดสาเหตุที่ทำให้เกิดตาบอดด้วยการจัดการทางสาธารณสุข เช่น การตรวจคัดกรองความผิดปกติทางสายตาเบื้องต้นโดยครูประจำชั้นหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของหน่วยบริการในพื้นที่ ยืนยัน/แก้ไขโดยพยาบาลเวชปฏิบัติด้านตาในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปโดยมีจักษุแพทย์เป็นที่ปรึกษาตามโครงการเด็กไทยสายตาดูดีเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ส่งมาด้วย และถ้าจำเป็นต้องจัดทำแว่นสายตาให้ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนแว่นตาสำหรับเด็กสายสั้นหรือสายตาสั้น ราคาไม่เกิน ๕๐๐ บาท/อัน ตามที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงาน “ตัวอย่างโครงการหรือกิจกรรมการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ปี ๒๕๕๖”

๒. การส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็นในกลุ่มผู้สูงอายุ
ให้สนับสนุนค่าใช้จ่ายโดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็นในผู้สูงอายุ โดยการกำจัดหรือจำกัดสาเหตุด้วยการจัดการทางสาธารณสุข เช่น การตรวจคัดกรอง สายตาสั้น สายตาวาว ต้อเนื้อ ต้อกระจก จอประสาทตาเสื่อมจากโรคเบาหวาน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง และกรณีมีความจำเป็นอาจสนับสนุนแว่นสายตาวาวให้กับผู้สูงอายุที่มีปัญหาการมองเห็นเนื่องจากสายตาวาว ซึ่งค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนแว่นสายตาวาวสำหรับผู้สูงอายุ ราคาไม่เกิน ๒๐๐ บาท/อัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประสานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประทีป ชนกกิจเจริญ)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักสนับสนุนระบบบริการสุขภาพชุมชน (ผ่านสำนักกฎหมาย)

ผู้ประสานงาน : นายอาทิตย์ วสุรัตน์ / นางสาวจิรายุ อยู่นันท์

โทร ๐๒ ๑๔๑ ๔๑๙๒

โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๙๗๓๐

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ซัน ๒-๔ อาคารรวมหน่วยงานราชการ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๔๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๑๔๑ ๕๗๓๐ www.nhso.go.th

ที่ สปสช. ๑๙ / ๐๒๗๓

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การตรวจคัดกรองและสนับสนุนแว่นสายตา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑-๑๒

ด้วย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากพื้นที่หลายแห่ง และจากการตั้งประเด็นสังเกตอย่างไม่เป็นทางการของกลไกตรวจสอบในพื้นที่ เช่น คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ตาม พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มาตรา ๒๑ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินว่ามี คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ มีการอนุมัติโครงการตรวจคัดกรองและสนับสนุนแว่นสายตาให้แก่ประชาชน โดยอาจมีปัญหาค่าใช้จ่ายและปัญหาการจัดซื้อแว่นสายตาในราคาและคุณภาพไม่เหมาะสม ขัดต่อวัตถุประสงค์ของกองทุน และบางแห่งอาจมีปัญหาค่าใช้จ่ายเกินเงินคืน ซึ่งจะกระทบต่อกองทุนในระยะยาว

จากปัญหาดังกล่าว สปสช. ในฐานะเป็นหน่วยงานรักษาการตามประกาศการจัดตั้งกองทุนดังกล่าว ขอชักชวนความเข้าใจดังนี้

๑. ปัญหาสายตายาวที่มีผลต่อการมองเห็นหรือการใช้ชีวิตประจำวัน เป็นปัญหาที่กระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน การแก้ไขที่ดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ การสนับสนุนแว่นสายตาที่เหมาะสม

๒. เนื่องจากปัญหาสายตายาว เป็นปัญหาด้านสุขภาพจึงมีความจำเป็นต้องได้รับการตรวจวัดสายตาที่ถูกต้อง จากบุคลากรทางการแพทย์ หรืออื่นๆ ที่มีประสบการณ์ และต้องให้การสนับสนุนแว่นสายตาแก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้สูงอายุเฉพาะที่มีความจำเป็นต้องใช้แว่นสายตาเท่านั้น

๓. ในตลาดทั่วไป ราคาแว่นสายตาที่มีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหาการมองเห็น รวมทั้งค่าบริการตรวจคัดกรองอื่นๆ แล้ว โดยปกติไม่น่าเกิน ๑๐๐-๒๐๐ บาท เพราะไม่ใช่แว่นตาเพื่อความสวยงาม การจัดหาแว่นสายตาที่มีราคาสูงเกินความจำเป็นหรือแตกต่างจากท้องตลาด อาจถูกหน่วยงานตรวจสอบเรียกเงินคืนได้

๔. การทำโครงการตรวจคัดกรองและสนับสนุนแว่นสายตา ถึงแม้เป็นโครงการที่มีประโยชน์ แต่ถ้าไม่มีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับแว่นสายตาที่ดีพอ หรือได้รับการตรวจวัดทางสายตาที่ดีพอ หรือจัดหาด้วยคุณภาพและราคาที่สูงเกินความจำเป็น และราคาเทียบเคียงในท้องตลาดหรือใช้งบประมาณต่อโครงการในรณรงค์ในสัดส่วนที่สูงมาก เมื่อเทียบกับงบประมาณกองทุนที่เหลืออยู่ในขณะนั้น เป็นการดำเนินการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพ ควรตรวจสอบและระมัดระวังในการพิจารณาอนุมัติเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าหน่วยงานด้านตรวจสอบตรวจพบความไม่

/ เหมาะสม...

เหมาะสมหรือไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อาจถูกเรียกเก็บเงินคืน หรือถูกดำเนินการด้านระเบียบวินัยและจะกระทบต่อภาพรวมของกองทุนฯ ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ

ดังนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งคณะกรรมการกองทุนทุกกองทุนในการพิจารณาประเด็นดังกล่าว และเฝ้าระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารกองทุนฯ ในภาพรวม จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายประทีป ธนกิจเจริญ)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคี

ผู้ประสานงาน : กฤตยาณัฐิ เพ็ญภาค

โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๔๒๑๓ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๔๗๔๗

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒-๔ อาคารรวมหน่วยงานราชการ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๔๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๖๖๓๐ www.nhso.go.th

ที่ สปสช. ๑๙ / ๐๕๒๓

๖ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ทาหรือการดำเนินงานระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๔ สระบุรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ สปสช. ๓๙/๐๓๓๗๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ๔ สระบุรีแจ้งว่ากองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบางรักพัฒนา จังหวัดนนทบุรี ขอทราบข้อมูลว่ามีหน่วยงานหรือบริษัทได้รับตัดประกอบแว่นตาในราคาไม่เกิน ๒๐๐ บาท และหากไม่มีข้อมูลหน่วยงานหรือบริษัทนั้น กองทุนหลักประกันสุขภาพฯ จะดำเนินการตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยวิธีการประกวดราคาได้หรือไม่ เพราะเหตุใด นั้น

สำนักงาน ขอเรียนชี้แจงว่าขณะนี้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ยังมีได้มีข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานหรือบริษัทที่รับตัดประกอบแว่นสายตายาว อย่างไรก็ตามจากเอกสารวางแผนแม่บทการบริหารจัดการการบริการทางตา ระยะ ๕ ปี (๒๕๕๒ - ๒๕๕๖) ของคณะทำงานป้องกันตาบอดและส่งเสริมสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข และราชวิทยาลัยจักษุแพทย์แห่งประเทศไทยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดหาแว่นตาสำหรับผู้ใหญ่สายตายาวในราคา ๔๐ - ๕๐ บาทต่ออัน และแว่นตาสำหรับเด็กสายตาสั้นหรือสายตาเอียงในราคาประมาณ ๓๐๐ - ๕๐๐ บาทต่ออัน ประกอบกับแว่นตาสำหรับผู้ใหญ่สายตายาว มีความจำเป็นน้อยมากที่ต้องตัดประกอบแว่นตาเป็นการเฉพาะกับแต่ละคน และแว่นตาสำหรับผู้ใหญ่สายตายาวที่มีคุณภาพได้มีขายอยู่ในท้องตลาดโดยทั่วไปและมีการแข่งขันสูง ทุกหน่วยงานสามารถสืบหาข้อมูลราคาที่เหมาะสมได้ไม่ยากนัก ส่วนประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เกี่ยวกับการใช้เงินกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เป็นประกาศที่ใช้สำหรับการบริหารกองทุนโดยทั่วไป ดังนั้น คณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ก็อาจดำเนินการจัดหาพัสดุตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประทีป ธนกิจเจริญ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติงานแทน

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคี

ผู้ประสานงาน : กฤดาณูชลี เทัญภาค

โทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑ ๔๐๑๓ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๖๖๓๗

สำเนาเรียน : ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑-๑๒

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒-๔ อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๓๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๕๔๑๔๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๕๔๓๗๗๓๐-๑

ที่ สปสช. ๐๓.๑๘.๑๕ / ๐๐๑๒๐

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ตอบข้อหารือจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี
อ้างถึง หนังสือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี ที่ สปสช. ๕.๕๐/๐๐๐๔๒
ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๕๗
๒. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคภายใต้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การจัดบริการสาธารณสุขของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๑๑ สุราษฎร์ธานี ขอความอนุเคราะห์ตอบข้อหารือจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๑. กรณีโครงการตรวจคัดกรองปัญหาสายตาในผู้สูงอายุ โดยกิจกรรมหลัก คือ การอบรมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการดูแลและถนอมสุขภาพสายตา การตรวจคัดกรองสายตาสั้นสายตาวาว ค้อนเนื้อ และต้อกระจกในผู้สูงอายุ และการตัดแว่นสายตาให้กับผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการมองเห็นตามคำแนะนำของแพทย์ เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการมองเห็น ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขกับการใช้ชีวิตมากขึ้น เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน สามารถสนับสนุนการดำเนินการได้ หากคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเป็นประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ และมีมติเห็นชอบ (อนุมัติ) ทั้งนี้ งบประมาณ และการเบิกจ่ายโครงการต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒) และคณะกรรมการกองทุนฯ ควรกำกับดูแลการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ รวมถึงติดตามผลการดำเนินโครงการด้วย
๒. กรณีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแหลมสัก ได้จัดทำโครงการ อย. น้อย และโครงการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ของปีงบประมาณ ๒๕๕๖ แต่เบิกจ่ายงบประมาณเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ (ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาปีงบประมาณ ๒๕๕๗) และในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแหลมสัก ก็ได้เสนอโครงการ อย. น้อย และโครงการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ของปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ด้วย นั้น

๒.๑ โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ แต่เบิกจ่ายงบประมาณเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาปีงบประมาณ ๒๕๕๗ การดำเนินการให้อยู่ในอำนาจการ

พิจารณาเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุนฯ ทั้งนี้ในการเบิกจ่ายงบประมาณ ให้แนบหลักฐานการเห็นชอบ (มติ) ของคณะกรรมการกองทุนฯ ด้วย

๒.๒ การที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแหลมสัก ได้เสนอโครงการ อย. น้อย และโครงการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ของปีงบประมาณ ๒๕๕๗ อีกนั้น ให้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนฯ สามารถดำเนินการได้หากคณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นและเป็นประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ และมีมติเห็นชอบ (อนุมัติ) ทั้งนี้ ควรให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแหลมสัก สรุปและประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานทั้ง ๒ โครงการในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนฯ และคณะกรรมการกองทุนฯ ควรกำกับดูแลการดำเนินโครงการปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ รวมถึงติดตามผลการดำเนินโครงการด้วย

๓. กรณีการสนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนไหวของคนพิการ ให้แก่ชมรมอาสาดูแลผู้พิการในชุมชน เพื่อจัดทำโครงการให้ยืมอุปกรณ์ดังกล่าวและคืนกลับทางชมรมเมื่ออาการดีขึ้น หาย หรือเสียชีวิตนั้น ชมรมควรพิจารณาให้คนพิการได้รับการจดทะเบียนคนพิการ (ท.๗๔) เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในระบบหลักประกันสุขภาพก่อน โดยสามารถจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ และได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการจากหน่วยบริการหรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ชมรมไม่จำเป็นต้องจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ยืมเองเนื่องจากจะมีภาระในการจัดการดูแลบำรุงรักษาในระยะยาวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประทีป ธนกิจเจริญ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติงานแทน

เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

แผนงานสนับสนุนระบบสุขภาพชุมชน

ผู้ประสานงาน : นายนายณัฐฉาน รุ่งกิจการวัฒนา โทร ๐๒ ๑๔๑ ๔๒๐๕

: นายอาทิตย์ วสุรัตน์ โทร ๐๒ ๑๔๑ ๔๒๑๗

โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๔๗๓๐

โครงการเด็กไทยสายตาดี เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

หน่วยงานที่รับผิดชอบ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ

หลักการและเหตุผล

รัฐบาลกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศด้วยความมุ่งมั่นหวังให้ประเทศชาติมั่นคง สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ตลอดจนประชาชนมีความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ที่มีตัวชี้วัดเรื่อง**การเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขของประชาชน** และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่กำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการ**เสริมสร้างและพัฒนาสุขภาพของประชาชน** เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการตระหนักดีว่า ประเทศชาติจะมั่นคง เมื่อประชาชนในชาติมีความมั่นคง ประชาชนจะมั่นคงได้ต้องมีสุขภาพแข็งแรง สามารถดำรงชีวิตและประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ กระทรวงสาธารณสุขจึงกำหนดนโยบาย “สร้างเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยตลอดชีวิตทุกกลุ่มวัย โดยจะผลักดันให้ระบบสุขภาพระดับตำบลมีประสิทธิภาพ...” ซึ่งมีกลยุทธ์ที่สำคัญคือ**พัฒนาให้เกิดระบบสุขภาพระดับอำเภอ (District Health System : DHS) และพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม** ร่วมกับการกำหนดเรื่อง Service Plan เพื่อลดความเจ็บป่วยและอัตราการตาย ให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ และระบบการส่งต่อที่ไร้รอยต่อ จากการศึกษาสถานการณ์ทางระบาดวิทยาของสภาวะตาบอด ตาเลือนรางและโรคตา ที่เป็นสาเหตุสำคัญและเป็นปัญหาสาธารณสุขในกลุ่มประชากรเด็กไทยอายุ ๑ ถึง ๑๔ ปี โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิเฉพาะกลุ่มประชากรวัยเด็กอายุ ๑-๑๔ ปี จำนวน ๒,๗๔๓ ราย ของโครงการสำรวจสภาวะตาบอด สายตาลีวนรางและโรคตาที่เป็นปัญหาสาธารณสุขในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๐ ซึ่งเก็บตัวอย่างในพื้นที่ ๒๒ จังหวัด พบว่าภาวะสายตาดมิดปกติเป็นสาเหตุของสภาวะตาบอดถึง ๑ ใน ๓ ของเด็กไทย และเป็นสาเหตุของสภาวะตาเลือนราง ร้อยละ ๒๘ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า กลุ่มเด็กวัยเรียน ๖-๑๒ ปี ในกรุงเทพมหานครมีความชุกของสายตาดมิดปกติ ร้อยละ ๑๓ นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ การศึกษาเรื่อง การคัดกรองภาวะสายตาดมิดปกติโดยครูในเด็กก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาในโรงเรียน จำนวน ๑๗ แห่ง ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สุราษฎร์ธานี ลำพูน และนครพนม พบว่า เด็กมีภาวะสายตาดมิดปกติ ร้อยละ ๖.๖ และจำเป็นต้องใส่แว่นสายตาร้อยละ ๔.๑ ซึ่งการประมาณการในภาพประเทศ คาดว่า จะมีเด็กจำเป็นต้องใส่แว่นสายตาประมาณ ๒๖๐,๐๐๐ คน

ภาวะสายตาดมิดปกติที่นำไปสู่ภาวะตาบอดในเด็กไทย เป็นกลุ่มโรคที่หลีกเลี่ยงได้ตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก ถ้าได้รับการตรวจวินิจฉัยและให้การรักษาอย่างเหมาะสมและทันเวลา จะสามารถลดจำนวนเด็กตาบอดและตาเลือนรางได้ ประกอบกับโครงการ VISION ๒๐๒๐ the right to sight ๒-๔ ขององค์การอนามัยโลก ตั้งเป้าหมายเพื่อควบคุมโรคที่เป็นสาเหตุของสภาวะตาบอดในเด็ก เพื่อลดอัตราความชุกของตาบอดในเด็กจากร้อยละ ๐.๐๗๕ เป็น ร้อยละ ๐.๐๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกำหนดแนวทางที่สำคัญประการหนึ่งคือ **เด็กนักเรียนทุกคนควรได้รับการตรวจคัดกรองสายตาและแก้ไขภาวะสายตาดมิดปกติ**

กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้น และมุ่งเน้นที่จะนำแนวคิดงานสาธารณสุขมูลฐาน (Primary health care) ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้ชุมชนมีระบบสาธารณสุขที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน มีการผสมผสานการดำเนินงานทางจักษุสาธารณสุขเข้าไปในงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยกำหนดให้งานจักษุสาธารณสุขเบื้องต้น (Primary eye care) เป็นบทบาทหนึ่งของอาสาสมัครสาธารณสุข ในการตรวจคัดกรองและส่งต่อผู้ที่มีภาวะโรคและสายตาผิดปกติ เพื่อแก้ไขด้วยการสนับสนุนด้านความรู้และการฝึกทักษะจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและแพทย์ทั่วไปในโรงพยาบาลชุมชน

กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดประเด็นสุขภาพเน้นหนักเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพตาและการป้องกันภาวะผิดปกติของการมองเห็น เพื่อลดปัญหาตาบอดจากภาวะสายตาผิดปกติในเด็กไทย โดยการกำจัดหรือจำกัดสาเหตุที่ทำให้เกิดตาบอดด้วยการจัดการทางด้านสาธารณสุข ได้แก่ การตรวจคัดกรองภาวะสายตาผิดปกติโดยครูประจำชั้น การให้สุขศึกษาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเรื่องอนามัยดวงตา การดูแลรักษาเบื้องต้น และการส่งต่อเพื่อแก้ไข ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงจัดทำโครงการเด็กไทยสายตาดี เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ขึ้น เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการตรวจวัดสายตาเด็กวัยเรียนและดำเนินการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถลดความทุกข์ของสถานะตาบอดในเด็กไทยได้ รวมทั้งจุดประกายให้โรงเรียนเห็นความสำคัญของการตรวจวัดสายตาเด็กอย่างถูกต้อง และดำเนินงานต่อเนื่องร่วมกันระหว่างบุคลากรด้านการศึกษา บุคลากรด้านสาธารณสุข ผู้ปกครองและชุมชนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรสาธารณสุขและการศึกษาร่วมมือกันดำเนินการตรวจวัดสายตาเด็กวัยเรียน ชั้นอนุบาล ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั่วประเทศ
๒. เพื่อให้เด็กวัยเรียนชั้นอนุบาล ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีสายตาผิดปกติ ได้รับการแก้ไขหรือส่งต่อไปรับการรักษาตามสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนทุกสังกัดทั่วประเทศ

ระยะเวลาและกิจกรรม

ระยะที่ ๑ ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๑. กรมอนามัยจัดทำคำสั่งกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเด็กไทยสายตาดี เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
๒. กรมอนามัยจัดประชุมคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการจัดตั้ง Training Centre ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
๓. ดำเนินการจัดตั้ง Training Centre และอบรมครู ก (พยาบาลเวชปฏิบัติด้านตาในโรงพยาบาลศูนย์ /โรงพยาบาลทั่วไป) ครู ข (พยาบาลเวชปฏิบัติด้านตาในโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล) และครู ค (ครูประจำชั้นอนุบาล ๑ และประถมศึกษาปีที่ ๑ ในทุกโรงเรียน)
๔. รณรงค์และเปิดตัวโครงการเด็กไทยสายตาดี ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
๕. ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตรวจคัดกรองสายต่านักเรียนในชั้นเรียนของตน และสรุปรายงานส่งหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งส่งต่อนักเรียนสายตาผิดปกติไปยังโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

๖.เจ้าหน้าที่สาธารณสุข...

๖. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รับการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาสายตาคิดปกติ เพื่อให้พยาบาลเวชปฏิบัติด้านตาในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปยืนยันการแก้ไข/รักษา โดยมีจักษุแพทย์เป็นที่ปรึกษาและจัดทำแว่นสายตาให้นักเรียนสายตาคิดปกติ และส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
๗. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมอบแว่นสายตาแก่นักเรียนในงานวันเด็ก ๙ มกราคม ๒๕๕๙
๘. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ติดตามผลการวัดสายต่านักเรียนที่สวมแว่นทุกปี
๙. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งรายงานการตรวจคัดกรองสายต่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้กับกระทรวงสาธารณสุข

ระยะที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๑. ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ตรวจคัดกรองสายต่านักเรียนในชั้นเรียนของตน และสรุปรายงานส่งหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมทั้งส่งต่อนักเรียนสายตาคิดปกติไปยังโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
๒. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รับการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาสายตาคิดปกติ เพื่อให้พยาบาลเวชปฏิบัติด้านตาในโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปยืนยันการแก้ไข/รักษา โดยมีจักษุแพทย์เป็นที่ปรึกษาและจัดทำแว่นสายตาให้นักเรียนสายตาคิดปกติ และส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
๓. นักเรียนที่มีสายตาคิดปกติจะได้รับแว่นสายตาจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
๔. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ติดตามผลการวัดสายต่านักเรียนที่สวมแว่นทุกปี
๕. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดส่งรายงานการตรวจคัดกรองสายต่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้กับกระทรวงสาธารณสุข

ระยะที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ขยายผลการตรวจคัดกรองสายต่านักเรียนชั้นอนุบาล ๑

งบประมาณและหน่วยงานรับผิดชอบ

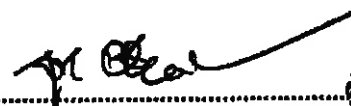
๑. การผลิตสื่อและอุปกรณ์รวมทั้งการจัดกิจกรรมรณรงค์และการประชุมคณะกรรมการโครงการเด็กไทยสายตาดีและผู้เกี่ยวข้อง : กรมอนามัย
๒. การฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง : Service plan, กรมการแพทย์
๓. จัดกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ : กรมอนามัย
๔. ระบบรายงานและข้อมูลสารสนเทศ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๕. แว่นสายตาสำหรับนักเรียนที่มีสายตาคิดปกติ : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กวัยเรียนได้รับการตรวจคัดกรองสายตาตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยครูประจำชั้นและบุคลากรสาธารณสุข เพื่อส่งเสริมสุขภาพตาและแก้ไขนักเรียนสายตาสั้นผิดปกติ อันจะส่งผลให้เด็กวัยเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อความสำเร็จทางการศึกษาในอนาคต

(ลงชื่อ)..... ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางคนิช ชีวันคา)
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ

(ลงชื่อ)..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางวชิระ เห่งจันทร์)
อธิบดีกรมอนามัย

(ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายสุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข